

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v právnej veci navrhovateľa **Okresného prokurátora Košice II** so sídlom Košice, Mojmírova 5, proti odporkyni **Mestskej časti Košice – Západ**, so sídlom Košice, Trieda SNP 39, zastúpenej **JUDr. I.**, advokátom, so sídlom v K, F., o preskúmanie zákonnosti bodu 2 uznesenia odporkyne č. 85-30/10-2007 zo dňa 30. októbra 2007 a o odvolaní oboch účastníkov proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. januára 2009 č.k. 7S/ 49/2008-75, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 14. januára 2009 č.k. 7S/49/2008-75 **m e n í** tak, že bod 2 uznesenia odporkyne č. 85-30/10-2007 zo dňa 30. októbra 2007 **z r u š u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach zamietol žalobu (správne „návrh“) Okresného prokurátora Košice II, ktorým sa tento s poukazom na ustanovenie § 35 ods. 1 písm. b/ OSP a § 250zf OSP domáhal preskúmania zákonnosti bodu 2 uznesenia Miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Košice – Západ č. 85-30/10-2007 zo dňa 30. októbra 2007, ktorým odporkyňa schválila s účinnosťou od 15. novembra 2007 zmenu Organizačnej štruktúry Miestneho úradu Mestskej časti Košice – Západ, ktorá sa týkala vytvorenia pracovného miesta – referát výstavby s úväzkom 0,5 a zníženia pracovného úväzku na pracovnom mieste prednosta na úväzok 0,5.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 250zf OSP a § 14 ods. 2 písm. j/ a § 13 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 401/1990 Zb. o meste

Košice v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 401/1990 Zb.“ alebo „zákon o meste Košice“), keď skonštatoval, že v čase, keď miestne zastupiteľstvo (30.10.2007) prijalo bod 2. sporného uznesenia, ničím nezasiahlo do kompetencie starostu, pretože sa rozhodovalo iba o organizačnej štruktúre. Pokiaľ ide o rozsah vykonávaných činností, po prijatej zmene organizačnej štruktúry, v danom prípade vo funkcii prednostu, do pracovnoprávneho vzťahu sa nezasahovalo, lebo takýto pracovnoprávny vzťah v tom čase neexistoval. Ako ďalej vyplynulo z administratívneho spisu, následne uzatvorený pracovný vzťah v konkrétnej funkcii prednostu na celý pracovný úväzok, bol uskutočnený po využití sistačného práva, ale ani na zasadnutí miestneho zastupiteľstva dňa 18.12.2007 k zrušeniu uznesenia nedošlo. Na základe vyššie uvedeného, podľa názoru krajského súdu právomoc miestneho zastupiteľstva pri rozhodovaní o organizačnej zmene dňa 30.10.2007 (bod 2. sporného uznesenia) bola uskutočnená v súlade s ustanovením § 14 ods. 2 písm. j/ zákona č. 401/1990 Zb. a nebolo porušené ustanovenie § 15 ods. 3, § 17 ods. 2 prvá veta tohto zákona.

O náhrade trov konania bolo krajským súdom rozhodnuté podľa ustanovenia § 250 ods. 1 prvá veta OSP, za použitia ustanovenia § 246 ods. 1 OSP, navrhovateľovi sa nepriznala náhrada trov konania.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie obaja účastníci.

Navrhovateľ vo svojom odvolaní zotrval v celom rozsahu na podanom návrhu a jeho dôvodoch, majú za to, že tieto dôvody sú opodstatnené.

Poukazujúc na ustanovenia § 14 zákona č. 401/1990 Zb., § 5 ods. 1, § 11 ods. 2, 5 a 6 Organizačného poriadku Mestského úradu Mestskej časti Košice - Západ a § 11 ods. 4 písm. i/, j/ a n/ zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“ alebo „zákon č. 369/1990 Zb.“) mal za to, že z uvedených ustanovení právnych predpisov nevyplýva skutočnosť, že by do právomoci miestneho zastupiteľstva spadalo oprávnenie určovať rozsah pracovnej doby zamestnancov obce; toto oprávnenie patrí výlučne do právomoci štatutárneho orgánu obce a teda starostu, čo vyplýva aj z ustanovenia § 15 ods. 3 zák. č. 401/1990 Zb., pričom funkcia prednostu miestneho úradu je výkonom práce vo verejnom záujme podľa zákona č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 552/2003 Z.z.“). Na pracovnoprávne vzťahy zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme podľa § 1 ods. 4 zákona č. 552/2003 Z.z. sa vzťahujú ustanovenia Zákonníka práce. Z vyššie uvedeného podľa prokurátora vyplýva, že znížiť týždenný pracovný čas uvedený v pracovnej zmluve je možné len na základe dohody medzi starostom a prednostom miestneho úradu.

Vzhľadom na to navrhol rozsudok Krajského súdu v Košiciach citovanej spisovej značky 7S/49/2008 zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa vo svojom odvolaní tiež nestotožnila s napadnutým rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach, ktoré síce vychádza so správne zisteného skutkového stavu, avšak podľa názoru odporkyne nie v súlade s platnou legislatívou v danej oblasti.

V tomto smere predovšetkým poukázala na podľa nej zásadnú skutočnosť a to, že mesto Košice sa riadi špeciálnou právnou úpravou (lex specialis), a to zákonom č. 401/1990 Zb., ktorá má prednosť pre zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, ktorý má povahu lex generalis.

Vzájomný vzťah zákona o obecnom zriadení a zákona o meste Košice upravuje § 24 ods. 1 zákona o meste Košice, podľa ktorého, ak zákon o meste Košice neustanovuje inak, vzťahujú sa na mesto Košice ustanovenia zákona o obecnom zriadení. Zriadenie a existenciu funkcie prednostu miestneho úradu v prípade mestskej časti, resp. prednostu miestneho úradu predpokladá tak zákon o meste Košice ako aj zákon o obecnom zriadení, keď zákon o meste Košice v § 17 ods. 2 uvádza, že na čele miestneho úradu mestskej časti je prednosta, ktorého na dobu neurčitú vymenúva a odvoláva starosta. Z uvedeného je zrejmé, že nejde o funkciu fakultatívnu, ako to predpokladá zákon o obecnom zriadení, kde sa táto funkcia viaže na väčší počet zamestnancov mestskej časti, ale v prípade mestskej časti mesta Košice o funkciu obligatórnu.

Z toho je teda zrejmé, že na čele miestneho úradu mestskej časti v Košiciach je prednosta, a nie že na čele miestneho úradu môže byť prednosta. V tomto smere považuje odporkyňa stanovisko súdu, ak považuje prijatie bodu 2. sporného uznesenia z 30. októbra 2007 za nezasahovanie do kompetencie starostu, za nesprávne, pretože sa rozhodovalo „iba o organizačnej štruktúre“. Podľa zákona o meste Košice je funkcia prednostu miestneho úradu stanovená zákonom, konštantná, bez možnosti miestnym zastupiteľstvom si túto akýmkoľvek spôsobom korigovať. Miestne zastupiteľstvo teda nemohlo v danom prípade vykonať žiadnu „organizačnú zmenu“, ako to skonštatoval v napadnutom rozhodnutí Krajský súd v Košiciach, pretože na toto nebolo oprávnené.

S poukazom na uvedené navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 220 OSP zmenil v intenciách podaného návrhu Okresnej prokuratúry Košice II, tomuto vyhovel a napadnuté uznesenie č. 85-30/10-2007 prijaté Miestnym zastupiteľstvom Mestskej časti Košice – Západ z 30. októbra 2007 zrušil.

K odvolaniu podaného navrhovateľom odporkyňa v písomnom vyjadrení uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s obsahom podaného odvolania navrhovateľa, s ktorým paradoxne, vzhľadom na povahu predmetnej veci, aj keď v postavení ako odporca, nie je kontradiktórna, pretože vychádza z rovnakých právnych úvah a záverov. V tejto súvislosti poukázala i na obsah svojho odvolania.

Podľa názoru a presvedčenia odporkyne Miestne zastupiteľstvo Mestskej časti Košice – Západ (ďalej „MZ“) svojím postupom a nezákonným rozhodnutím

protiprávne zasiahlo do výlučnej právomoci starostu tejto mestskej časti, keď dňa 30. októbra 2007 prijalo bod 2 uznesenia MZ č. 85-30/10-2007. Poukázala na to, že zákon č. 401/1990 Zb. v platnom znení neobsahuje ustanovenie, ktoré by oprávňovalo poslancov MZ rozhodovať o postavení prednostu miestneho úradu, rozsahu jeho pracovného úväzku a to bez ohľadu na skutočnosť, či táto funkcia bola alebo nebola obsadená, pretože jej existencia explicitne vyplýva zo zákona o meste Košice (§ 17 ods. 2). Z uvedeného pohľadu považuje za nesprávny právny názor súdu na str. 4 piaty odsek napadnutého rozsudku, že „sa rozhodovalo iba o organizačnej štruktúre“, je pravdou, že MZ prislúcha podľa § 14 ods. 2 písm. j/ zákona o meste Košice mimo iného určovať organizáciu miestneho úradu, nie však postavenie a pracovný úväzok jeho prednostu.

V tejto súvislosti sa odporkyňa záverom rovnako stotožnila s odvolaním prokurátora v tom smere, že funkcia prednostu je výkonom práce vo verejnom záujme v zmysle zákona č. 552/2003 Z.z., kde na pracovnoprávne vzťahy sa aplikujú ustanovenia Zákonníka práce. Z uvedeného dôvodu preto znížiť týždenný pracovný čas uvedený v pracovnej zmluve je možné len na základe dohody medzi starostom a prednostom miestneho úradu.

Zotrvala na svojom odvolacom návrhu, že navrhuje napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach v zmysle stanovenia § 220 OSP zmeniť a uznesenie č. 85-30/10-2007 prijaté dňa 30. októbra 2007 Miestnym zastupiteľstvom Mestskej časti Košice - Západ zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250 ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolania účastníkov sú dôvodné.

Predmetom konania v danej veci je preskúmanie zákonnosti uznesenia miestneho zastupiteľstva podľa § 250zf OSP („Konanie o preskúmaní zákonnosti uznesení obecného zastupiteľstva, mestského zastupiteľstva, miestneho zastupiteľstva alebo zastupiteľstva vyššieho územného celku“) zakotvenom v siedmej hlave piatej časti OSP nazvanej „Osobitné konania“. Konanie podľa § 250zf OSP patrí do tzv. **komunálneho súdnictva** zaradeného do verejného (správneho) súdnictva od 1.9.2003.

Podľa § 250zf ods. 1 OSP, ak obecné zastupiteľstvo, mestské zastupiteľstvo, miestne zastupiteľstvo alebo zastupiteľstvo vyššieho územného celku nezruší na základe protestu prokurátora svoje uznesenie, ktoré je v rozpore so zákonom, môže prokurátor podať na súd návrh na zrušenie tohto uznesenia. Toto oprávnenie prokurátora vyplýva aj z ustanovenia § 26 ods. 7 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o prokuratúre“).

Prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy v rozsahu ustanovenom zákonom o prokuratúre. Ustanovenie § 10 zákona o prokuratúre dáva prokurátorovi

právomoc "preskúmať zákonnosť všeobecne záväzných právnych predpisov, všeobecne záväzných nariadení obcí, smerníc, úprav, uznesení a iných právnych aktov vydávaných orgánmi verejnej správy, ako aj preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy v jednotlivých veciach. Nakoniec toto ustanovenie prokurátorovi dáva oprávnenie vykonať v orgánoch verejnej správy previerky dodržiavania zákonnosti". Ak prokurátor zistí porušenie zákona, má právo použiť zákonný prostriedok protest. Protest prokurátora je právny akt, na základe ktorého môže orgán, ktorého sa napadnuté rozhodnutie týka, protestu vyhovieť alebo protestu nevyhovieť. Rozhodnutie tohto orgánu o proteste prokurátora nie je bezprostredným rozhodnutím o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach subjektov, ktorým prokurátor poskytuje ochranu. Konanie o proteste prokurátora je v zmysle §§ 22-27 zákona o prokuratúre osobitným konaním, v ktorom sa rozhoduje, či všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy, opatrením alebo rozhodnutím bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis. Základným poslaním prokurátora je zabezpečovať dodržiavanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Prokurátori sú povinní urobiť opatrenia na odstránenie porušenia zákonnosti bez ohľadu na to, kto ju porušil; ako aj na obnovu porušených práv.

Okresný prokurátor Košice II po tom, čo odporkyňa uznesením č. 137-08/04-2008 zo dňa 8. apríla 2008 nevyhovela jeho protestu, napadol svojím návrhom podľa § 250zf OSP bod 2 uznesenia Mestskej časti Košice – Západ z 30. októbra 2007 č. 85-30/10-2007, ktorým jej miestne zastupiteľstvo schválilo súčinnosťou od 15.11.2007 zmenu Organizačnej štruktúry Miestneho úradu Mestskej časti Košice – Západ, ktorá sa týkala 1. vytvorenia pracovného miesta referát výstavby s úväzkom 0,5 a 2. zníženia pracovného úväzku na pracovnom mieste prednosta na úväzok 0,5. Bodom 2. uznesenia podľa prokurátora boli porušené ustanovenia § 15 ods. 3 a § 17 ods. 2 veta prvá zákona o meste Košice, § 5 ods. 3, § 7 ods. 2 písm. b/, § 11 ods. 1, ods. 2 Organizačného poriadku Miestneho úradu Mestskej časti Košice – Západ (ďalej len „Organizačný poriadok“), § 9 ods. 1 prvá veta, § 54 Zákonníka práce č. 311/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) a § 4 ods. 1, ods. 2, § 9 ods. 1 Pracovného poriadku zamestnancov Mestskej časti Košice – Západ (ďalej len „Pracovný poriadok“).

Podľa § 14 ods. 1 zákona o meste Košice miestne zastupiteľstvo je zastupiteľským zborom obyvateľov mestskej časti a orgánom samosprávy mestskej časti.

Podľa § 14 ods. 2 písm. j/ zákona o meste Košice miestne zastupiteľstvo rozhoduje o najdôležitejších otázkach miestneho významu, najmä určuje organizáciu miestneho úradu, plat starostu a miestneho kontrolóra a schvaľuje poriadok odmeňovania zamestnancov mestskej časti.

Uznesenie obecného zastupiteľstva je výsledkom rozhodovacej činnosti obce (mestskej časti mesta), a to v oblasti výkonu územnej samosprávy, pričom charakter tejto činnosti vykonávanej vo verejnom záujme je nepopierateľný. Vychádzajúc

z princípov právneho štátu, podľa ktorého panstvo zákona platí pre všetky subjekty, ktoré svoje práva a povinnosti v rámci štátu vykonávajú, nie je možné, aby verejná moc samosprávnych subjektov, teda aj obce, si vytvárala akési od štátnej moci nezávislé „právo“. Išlo by o také pravidlá správania sa, hoci vydané v rámci samosprávnej činnosti obce, ktoré by odporovali právnym predpisom vydaným štátom.

Podľa § 15 ods. 3 zákona o meste Košice starosta je štatutárnym orgánom v majetkovoprávných vzťahoch mestskej časti a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov mestskej časti; v administratívnych vzťahoch je správnym orgánom.

Podľa § 17 ods. 2 veta prvá zákona o meste Košice na čele miestneho úradu je prednosta, ktorého na dobu neurčitú vymenúva a odvoláva starosta.

Podľa § 9 ods. 1 veta prvá Zákonníka práce v pracovnoprávných vzťahoch robí právne úkony za zamestnávateľa, ktorý je právnická osoba, štatutárny orgán; zamestnávateľ, ktorý je fyzická osoba, koná osobne.

Podľa § 5 ods. 1 Organizačného poriadku miestne zastupiteľstvo určuje vnútornú organizáciu miestneho úradu, čo podľa ďalšieho ustanovenia Organizačného poriadku sa rozumie členenie miestneho úradu na oddelenia, referáty a útvar a vzájomné vzťahy medzi nimi.

Podľa § 11 ods. 2 Organizačného poriadku a podľa § 4 ods. 2 Pracovného poriadku prednosta miestneho úradu mestskej časti je podriadený starostovi mestskej časti a zodpovedá mu za svoju činnosť.

Podľa § 11 ods. 5 Organizačného poriadku práva a povinnosti prednostu miestneho úradu mestskej časti sú stanovené v Zákonníku práce, v zákone o výkone práce vo verejnom záujme, v zákone o odmeňovaní, ako aj v ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch a v Pracovnom poriadku zamestnancov Mestskej časti Košice – Západ.

Podľa § 11 ods. 6 Organizačného poriadku práva a povinnosti prednostu miestneho úradu mestskej časti vyplývajú tiež z pracovnej zmluvy, pracovnej náplne, kolektívnej zmluvy, organizačno-právnych noriem a pokynov (príkazov) starostu mestskej časti.

Podľa § 54 veta prvá Zákonníka práce dohodnutý obsah pracovnej zmluvy možno zmeniť len vtedy, ak sa zamestnávateľ a zamestnanec dohodnú na jeho zmene.

Podľa § 9 ods. 1 Pracovného poriadku, dohodnutý obsah pracovnej zmluvy sa môže zmeniť iba vzájomnou dohodou v písomnej forme.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení ako aj ustanovení Organizačného poriadku a Pracovného poriadku právny názor súdu prvého stupňa

nemôže obstať. Pochybil preto krajský súd, keď návrh okresného prokurátora zamietol.

Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa sa stotožnil s právnym názorom odvolateľov, že nebolo v kompetencii MZ odporkyne rozhodovať o skrátení pracovného úväzku prednostu obecného úradu, nakoľko miestne zastupiteľstvo nemá postavenie štatutárneho orgánu v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov mestskej časti, pretože vyššie citované zákony č. 401/1990 Zb. a zákon č. 369/1990 Zb. takúto právomoc miestnemu zastupiteľstvu nezverujú. Z týchto dôvodov bod 2 uznesenia odporkyne aj podľa názoru odvolacieho súdu nie je v súlade so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky navrhovateľa i odporkyne uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za dôvodné, a preto podľa § 220 OSP v spojení s § 244 ods. 6 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil (§ 250zf ods. 1 OSP).

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 244 ods. 6 OSP tak, že úspešnému navrhovateľovi ich náhradu nepriznal, nakoľko mu v súdnom konaní trovy nevznikli a ani si ich náhradu neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP v spojení s § 212 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 16. decembra 2009

**JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth